

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของพลเมือง และสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ การศึกษาที่จะให้ได้ผลดีความไม่ฝืดและมุ่งหวังนั้นอยู่ที่ "ครู" พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชประสงค์อย่างแน่วแน่ ที่จะให้การศึกษาแพร่หลายในหมู่ทวยราษฎร์ โครงการศึกษา พ.ศ. ๒๔๔๑ ที่ประกาศขึ้นในสมัยของพระองค์ได้ย้ำถึงความสำคัญของการฝึกหัดครู ทั้งปริมาณและคุณภาพดังนี้

การศึกษาในปัจจุบันนี้ และในอนาคตก็ต้องมีครูเป็นที่ตั้ง ครูดีแล้วก็ให้การศึกษาเล่าเรียนดี การใหญ่สำคัญของกรมศึกษาธิการก็คือ ฝึกหัดครูให้ดีแล้ว เป็นทางเดียวจริง ๆ ที่จะให้การศึกษาเล่าเรียนในบ้านเมืองดำเนินสู่ทางเจริญ เพราะฉะนั้นในการที่จะสร้างและตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูอาจารย์นี้เป็นที่แรก และเป็นการศึกษาสำคัญของกรมศึกษาธิการที่จะทำการนี้

แม้ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชก็ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับ การฝึกหัดครูแก่คณะข้าราชการที่รับผิดชอบต่อการฝึกหัดครูและข้าราชการฝึกหัดครู ณ ตำนานกจิตรลดาโรฐาน วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ดังนี้ "ขอให้ทุกคนพยายามรักษาศักดิ์ศรีของการเป็นครู แล้วถ่ายทอดให้แก่ครูที่ฝึกหัดอยู่เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้บ้านเมืองเป็นบ้านเมือง ให้ประชาชนพลเมืองเป็นคน คือมีความรู้ และมีจิตใจที่สูง ไม่เยือกเย็น

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, เอกสารเรื่องการจัดการศึกษาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. (รวบรวมและจัดพิมพ์โดยคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเฉลิมฉลองราชสมภพครบ ๑๐๐ ปี ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พ.ศ. ๒๕๑๑), หน้า ๑๒๕.

จะทำให้ส่วนรวมอยู่ได้เป็นปึกแผ่น”^๑

จากโครงการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระบรมราโชวาทข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า องค์ประมุขของชาติทั้ง ๒ พระองค์ ทรงห่วงใยการศึกษาของทวยราษฎร์ และทรงตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกหัดครูว่าจะ เป็นกำลังสำคัญในการทำให้ประชาชนของประเทศได้รับการศึกษาอบรมให้ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีศีลธรรม อันจะทำให้ประเทศชาติประสบความสำเร็จก้าวหน้าต่อไป

นอกจากการฝึกหัดครูจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาและสร้างความเป็นคงแก่ชาติแล้ว การฝึกหัดครูยังเป็นจักรกลสำคัญในการผลิตกำลังคนตามเป้าหมายของแผนการศึกษาชาติ ถ้าหากว่าการฝึกหัดครูมีคุณภาพดีและเหมาะสมแล้ว การพัฒนาประเทศก็จะบังเกิดผลทุกด้าน^๒ สถานฝึกหัดครูจึงพยายามหาทางปรับปรุงการฝึกหัดครูให้มีคุณภาพและรับผิดชอบต่อการผลิตครู ดังที่ อารี สัตหฉวี โถกกล่าวไว้ว่า

การฝึกหัดครูเป็น เรื่องสำคัญอย่างใหญ่หลวงของประเทศ เรื่องหนึ่ง ในการผลิตครูให้มีคุณภาพ สถานฝึกหัดครูจะต้องรับ เป็นพันธกิจที่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคมและปวงชน ทนายจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครูจะต้อง เสาะแสวงหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะเตรียมครูให้มีสมรรถภาพ และช่วยส่งเสริมความสามารถของครูประจำการ”

^๑พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการฝึกหัดครู," วารสารการศึกษาแห่งชาติ ๗ ฉบับที่ ๒ (กันยายน ๒๕๑๕) : ๑๙ - ๒๐.

^๒รัฐยุทธ วิเชียรโชติ, "โครงแบบแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกหัดครูในประเทศไทย" รายงานการสัมมนาเรื่องการฝึกหัดครูในประเทศไทย ๒๓ - ๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ ณ โรงแรมสมิหราสงขลา (พระนคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๑๕), หน้า ๘๖.

^๓อารี สัตหฉวี, "คำนำ," ใน การฝึกหัดครูปัญหาและโอกาส, ธีระ สุมิตร, ผู้แต่ง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, ๒๕๑๔). หน้าคำนำ.

การที่สถาบันฝึกหัดครูจะผลิตครูให้มีคุณภาพไปช่วยพัฒนาการศึกษาให้ดีขึ้นไม่ใช่เรื่องที่ทำได้ง่าย การผลิตครูจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวังเป็นพิเศษ ต้องมุ่งให้นักเรียนฝึกหัดครูได้รับการศึกษาอบรมในหน้าที่ครูเป็นอย่างดี จนถึงขนาดที่เรียกว่า "ครูชั้นอาชีพ" ก็ต้องมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ หรือสอนเป็นเชิงที่ว่า เป็นทักษะทางวิชาชีพ จะได้มาช่วยการศึกษา ฝึกฝนอบรม ไม่ใช่เกิดขึ้นมาเอง และนอกจากนั้นจะต้องทำวิจัยเป็น และให้บริการเป็น^๑

ในขณะที่เดียวกัน วิจารณ์ ศรีสอาน ก็ได้เน้นถึงลักษณะของผู้ที่จะเป็นครูที่ชื่อว่า "ครูนั้นจะต้องเป็นตัวอย่างได้ทั้งในด้านความรู้ วิธีการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งท่าทีและทัศนคติที่เหมาะสมกับการเป็นครู"^๒ เพราะการเป็นครูไม่ใช่เพียงมีความรู้เพียงอย่างเดียว ก็สอนได้ แต่ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก เช่น เทคนิคการสอน หลักจิตวิทยา หลักการศึกษาและการแนะแนว เป็นต้น ฉะนั้นในหลักสูตรของสถาบันฝึกหัดครูจึงกำหนดให้มีกระบวนการใหญ่ ๆ ในการฝึกหัดครู ๒ ประการ คือ

๑. การให้ความรู้ทางวิชาการซึ่งเป็นทฤษฎีและหลักการ
๒. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือการฝึกสอน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ กล่าวถึงการฝึกสอนไว้ว่า

การฝึกสอนเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันผลิตครูระดับต่าง ๆ ที่จะพยายามจัดให้นักเรียนนิสิต นักศึกษาฝึกสอน ได้นำเอาทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งหมดที่เรียนมาปฏิบัติ เพื่อให้ได้เข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดกว้างขวางและริเริ่มในการทำ งาน เข้าใจบทบาทความเป็นครู โดยการได้ปฏิบัติจริง รู้จักเลือกใช้วิธีสอนได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรู้ระบบการจัดการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับ

^๑สุภาภรณ์ ศรีพหล, "การผลิตครูชั้นอาชีพ," รายงานและสรุปผลการสัมมนา เรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรและการขยายงานของวิทยาลัยวิชาการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๕), หน้า ๔๖ - ๔๗.

^๒วิจารณ์ ศรีสอาน, "แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ตอนที่ ๑ การฝึกหัดครู, วารสารครูศาสตร์ ๑ ฉบับที่ ๒ (กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๑๔) : ๗.

ผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่ คนงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและทำงานร่วมกับนักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชนอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการฝึกสอน เป็นสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาฝึกหัดครูโดยตรง และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการผลิตครู แต่โดยแท้จริงแล้ว ประโยชน์ของการฝึกสอนมิได้มีเฉพาะแต่ นักศึกษาฝึกหัดครูเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่วัดคุณภาพของโครงการฝึกสอน ซึ่งจะทำให้สถาบันฝึกหัดครูได้ทราบถึงข้อบกพร่องของตนเอง และจะได้ปรับปรุงโครงการฝึกสอนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ^๒ ยิ่งไปกว่านั้น การฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครูจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการสอนของครูอาจารย์ ในสถาบันฝึกหัดครูว่า ควรจะปรับปรุง แก้ไข การสอนวิชาของตนอย่างไร^๓

ในการดำเนินงานโครงการฝึกสอนนั้น จะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย คือ คณะกรรมการโครงการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารโรงเรียน ครูอื่น ๆ ในโรงเรียน และตัวนักศึกษาฝึกสอนเอง บุคคลเหล่านี้จะต้องเข้าใจ และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตน เพราะต่างก็เป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้การจัดโครงการฝึกสอนบรรลุผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ

ก่อนที่นักศึกษาครูจะออกฝึกสอนจะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ทั้งวิชาพื้นฐาน วิชาชีพครู วิชาเฉพาะ และวิชาเลือกซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการฝึกสอน แต่เมื่อนักศึกษาออกฝึกสอนแล้วก็ยังมีปัญหาทางด้านการสอนอยู่มาก เช่น ทำโครงการสอนไม่เป็น ออกข้อสอบไม่ได้ ทำบันทึกการสอนไม่ถูก

^๑ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, "เอกสารประกอบวิชาการนิเทศการฝึกสอน," แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

^๒ Gail M. Inlow, Maturity in High School Teaching, (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hal, 1963), p. 400.

^๓ อารี สอดหลวี, "โครงการปรับปรุงการฝึกหัดครูและบริหารการศึกษา," ใน เรื่องนารัฐของกรมการฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๓), หน้า ๑๑๐.

ไม่รู้จักวิธีทำและใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งเป็นภาระของอาจารย์นี้ เทศกในการช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน
 อย่างยิ่ง ทั้งนี้จึงเกิดแนวความคิดในการเตรียมความพร้อม ทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพ ด้วยการ
 เน้นฝึกปฏิบัติให้นักศึกษา เกิดความพร้อมที่จะออกไปเป็นครู รวมทั้งปรับปรุงวิธีการสอนของอาจารย์
 ในสถาบันฝึกหัดครูให้สอนด้วยวิธีที่นักศึกษาจะจำไปสอนได้^๑ จึงกล่าวได้ว่า การเตรียมนักศึกษา
 ครูก่อนออกฝึกสอนก็เพื่อฝึกให้ นักศึกษาครูได้รับการเตรียมตัวเบื้องต้นก่อนออกฝึกสอนนั่นเอง^๒

การจัดการฝึกสอนของสถาบันฝึกหัดครูในประเทศไทย มีอุปสรรคและปัญหาตามสภาพของแต่ละ
 ๑๖ สถาบันแต่ละแห่ง วิทยาลัยครูยะลาเป็นสถาบันฝึกหัดครูที่ผลิตนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการ
 ศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรีและยึดถือการฝึกสอนเป็นส่วนสำคัญ
 ของหลักสูตร ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกสอนไว้ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้ศึกษามีประสบการณ์ตรงในด้านการสอน โดยการนำความรู้และทฤษฎี
 ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนทดลองปรับปรุงวิธีการของคนให้มีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียน และมีโอกาสร่วมกิจกรรม
 ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของครู
๓. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ และมีโอกาสร่วมกิจกรรม
 ต่าง ๆ ของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
๔. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสดูการทำงานร่วมกับผู้อื่น
๕. เพื่อให้ศึกษามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู และนำเอาจรรยาบรรณมาปฏิบัติเป็นหลัก

ปฏิบัติ^๓

^๑ไชญู วีระฉายา, การฝึกสอนและรูปแบบของการฝึกสอน (อุตรดิตถ์ : ศูนย์การฝึกสอน
 และบริการการศึกษา วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์, ม.ป.ป.), หน้า ๑๔.

^๒พนัส หันนาสินทร์, "ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของสถาบันฝึกหัดครู" (วิทยานิพนธ์
 เพื่อเลื่อนจากตำแหน่งรองศาสตราจารย์ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา,
 ๒๕๑๑), หน้า ๔๗-๔๘.

^๓วิทยาลัยครูยะลา, สรุปผลการสัมมนาครูผู้รับผิดชอบการฝึกสอน. (ยะลา : ศูนย์
 ปฏิบัติการวิชาชีพครู, ๒๕๒๓), หน้า ๑๓.

สภาพทั่วไปและปัญหาของจังหวัดยะลา

จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอาณาเขตและการคมนาคมติดต่อกับประเทศ สหพันธรัฐมาเลเซียที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลาแบ่งการปกครองออกเป็นอำเภอต่าง ๆ ๕ อำเภอ ๑ กิ่งอำเภอ มีประชากรทั้งสิ้น ๒๕๕,๕๗๕ คน โดยเจ็ดสิบห้าต่อศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๖๐ มีชนบ ธรรม เนียมประ เเพณีวัฒนธรรมผิดแตกต่างกับคนไทยในภูมิภาคอื่นและพูดภาษามาลายูในชีวิตประจำวัน พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พลเมืองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดยะลาส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนโดยทั่วไป พื้นที่ส่วนน้อย มีลักษณะเป็นที่ราบ^๑ จังหวัดยะลายังมีขบวนการโจรก่อการร้ายหลายกลุ่ม โดยเฉพาะในท้องถิ่นชนบท ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท

วิทยาลัยครูยะลา เป็นแหล่งผลิตครูแห่งหนึ่งของกรมการฝึกหัดครูที่ยึดถือการฝึกสอนเป็นการ สร้างเสริมการเรียนและพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งจะเติบโตไปเป็น พลเมืองที่ดี เป็นกำลังทางด้านเศรษฐกิจของบ้านเมือง นักศึกษาฝึกสอนจึงต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถและจิตใจสูง เพื่อช่วยอบรม แนะนำให้เด็กได้รับการศึกษาเพื่อให้ เป็นพลเมืองดีของ ชาติดต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะได้มีการศึกษาการดำเนินงานโครงการฝึกสอนและรับฟังความคิดเห็น ของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การผลิตครูของวิทยาลัย ครูยะลามีประสิทธิภาพทั้งปริมาณและคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อโครงการฝึกสอน ของวิทยาลัยครูยะลา

^๑จังหวัดยะลา, ยะลา จังหวัดทางใต้สุดของประเทศ (ยะลา : โรงพิมพ์ยะลา การพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๑๑-๑๕.

๒. เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลา

แนว เหตุผลทฤษฎีและสมมติฐานของการวิจัย

การฝึกสอน เป็นวิชาบังคับที่ต้องอาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคคลหลายฝ่าย หลายระดับ และเป็นการปฏิบัติการทางวิชาชีพโดยตรง โดยการนำหลักการและวิธีการสอนต่างๆ ไปทดลองปฏิบัติ พร้อมทั้งให้โอกาสแก่นักศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงตนเอง การฝึกสอนจึงมีความสำคัญและมีคุณประโยชน์แก่นักศึกษาฝึกหัดครูโดยตรง นอกจากนี้การฝึกสอนยังเป็นสิ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดโครงการฝึกสอนด้วย ฉะนั้นโครงการฝึกสอนที่ดีควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่ เสมอ โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลาได้จัดทำ เนิ่นการโดยคณะอาจารย์ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน เริ่มตั้งแต่การเตรียมนักศึกษา การปฐมนิเทศ และการส่งนักศึกษาออกฝึกสอน แต่นักศึกษาก็ยังพบกับปัญหาอีกหลายอย่าง เนื่องจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานว่า ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลามีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูยะลาที่ทำการนิเทศการสอนในปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๖๐ คน และนักศึกษาระดับ ป.กศ สูง ของวิทยาลัยครูยะลาที่ออกฝึกสอนในภาคเรียนแรกของปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๒๑๒ คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)

๒. การสร้างแบบสอบถาม

๒.๑ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน จากหนังสือ เอกสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ และจากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอน ผู้บริหาร โรงเรียนและครูพี่เลี้ยง ทำให้ได้แนวคิดกว้าง ๆ เพื่อนำมาสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย

๒.๒ สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว ๑ ฉบับ เป็นแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบให้ตอบแบบปลายเปิด (Opened - end)

๒.๓ นำแบบสอบถามฉบับชั่วคราวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบแก้ไข เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๒.๔ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครู ยะลาจำนวน ๕ คน และนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ. สูง ของวิทยาลัยครูยะลา จำนวน ๑๑ คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร และนำแบบสอบถามมาหาความเที่ยง (Reliability) ชนิดความ คงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยใช้วิธีของฮอยท์^๑ (Hoyt's Analysis of Variance) แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

๒.๕ นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากร คือ อาจารย์นิเทศก์ที่ ทำหน้าที่นิเทศการสอนประจำปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๖๐ คน และนักศึกษาของวิทยาลัยครูยะลา ที่ออกทำการฝึกสอนในภาคเรียนแรกของปีการศึกษา ๒๕๒๒ จำนวน ๒๑๒ คน

๓. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) มีชัณภูมิ เลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนเป็นรายข้อและแต่ละด้าน โดยการทดสอบค่าซี (Z - test) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

๔. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

^๑ ประคอง กรรมสูตร, เอกสารประกอบการสอนสถิติประยุกต์ ๒ (ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๑.

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ที่ทำหน้าที่นิเทศการ
เรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ และนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ. สูง ซึ่ง
ทำการฝึกสอน ในภาคเรียนแรกของการศึกษา ๒๕๖๒ ของวิทยาลัยครูยะลา เท่านั้น
๒. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน
ที่มีต่อโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลา ในด้านการดำเนินงานของโครงการฝึกสอน ความ
คิดเห็นในการดำเนินงานของโครงการฝึกสอน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนของ
วิทยาลัยครูยะลาเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ระดับ ป.กศ. สูง ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
ฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลา ปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่
๒. คำตอบในแบบสอบถามของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนทุกคนถือว่าเป็น
คำตอบที่ตอบตามความคิดเห็น เป็นจริงทุกประการของตนเองอย่างแท้จริง
๓. ข้อมูลที่ได้จากอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรในการ
วิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแทนของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนระดับชั้น ป.กศ. สูง ของวิทยาลัยครู
ยะลาได้

ความจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากประชากรที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน
ระดับ ป.กศ. สูงของวิทยาลัยครูยะลา เท่านั้น ซึ่งอาจไม่ครบถ้วนบริบูรณ์หรือตรงกับความคิดเห็น
ของวิทยาลัยครูอื่นๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือการลงความคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่^๑ ความคิดเห็นของอาจารย์พิเศษ และนักศึกษาฝึกสอน ที่ได้แสดงออกในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยนี้จึง เป็นการแสดงความคิดที่ไม่มี ถูก - ผิด

การฝึกสอน หมายถึง ประสบการณ์ภาคปฏิบัติที่ทางวิทยาลัยครูยะลา กำหนดให้นักศึกษา ออกไปฝึกสอนใน โรงเรียนฝึกสอนภายใต้การนิเทศของอาจารย์พิเศษ และครูพี่เลี้ยง โดยมุ่งที่จะ ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งจะช่วยให้ศึกษามีความสามารถที่จะออกไปเป็นครูที่ดีได้ในอนาคต

โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลา หมายถึง หลักการและระบบการจัดการฝึกสอนซึ่ง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การดำเนินการและการวัดผลเป็นโครงการที่นักศึกษาครูต้องผ่านก่อนจะออกไปประกอบอาชีพ

โรงเรียนฝึกสอน หมายถึง โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือรับนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูยะลาไปทำการฝึกปฏิบัติการสอน

โรงเรียนในเมือง หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในตัวเมือง เช่น อยู่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล ซึ่งวิทยาลัยครูเลือกส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติงาน

โรงเรียนในชนบท หมายถึง โรงเรียนที่อยู่นอกตัวเมือง ซึ่งวิทยาลัยครูเลือกส่ง นักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติงาน โดยมีเกณฑ์การเลือกโรงเรียน จากเส้นทางคมนาคม ความเจริญ ของชุมชนหรือมีโครงการพิเศษของวิทยาลัยครูดำเนินการอยู่

^๑Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : McGraw-Hill Book Company, 1973), p. 339.

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. เป็นแนวทางสำหรับวิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยครูอื่น ๆ ในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๒. เป็นแนวทางให้อาจารย์นิเทศก์ได้ปรับปรุงการนิเทศของตนให้เป็นผลดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย